

EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2014 04 01
COM(2014) 163 final

2014/0095 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

**kuriuo sukurama kelionių viza ir iš dalies keičiama Konvencija dėl Šengeno susitarimo
įgyvendinimo ir reglamentai (EB) Nr. 562/2006 ir (EB) Nr. 767/2008**

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

Vykdamas Šengeno šalių tarpvyriausybinių bendradarbiavimą nustatytos išsamios taisyklės dėl trečiųjų šalių piliečių atvykimo ir buvimo ne ilgiau kaip tris mėnesius per šešių mėnesių laikotarpį (vadinamasis trumpalaikis buvimas)¹. Tai padaryta siekiant užtikrinti Šengeno erdvės saugumą² ir suteikti teisę laisvai judėti jos viduje, be kita ko, ir trečiųjų šalių piliečiams. Įsigaliojus Amsterdamo sutarčiai šios taisyklės toliau plėtotos ir stiprintos Europos Sąjungos lygmeniu. Toliau nurodyti esminiai su šiuo pasiūlymu susiję galiojančių teisės aktų elementai.

- Reglamentu (EB) Nr. 562/2006 (toliau – Šengeno sienų kodeksas) ir jo vėlesniais pakeitimais³, be kita ko, nustatytos trečiųjų šalių piliečių atvykimo trumpalaikio buvimo tikslu sąlygos;
- Reglamente (EB) Nr. 539/2001 (toliau – Vizų reglamentas) ir jo vėlesniuose pakeitimuose⁴ išvardytos trečiosios šalys, kurių piliečiai trumpalaikio buvimo tikslu kirsdami išorės sienas privalo turėti vizas, ir trečiosios šalys, kurių piliečiams toks reikalavimas netaikomas;
- Reglamentu (EB) Nr. 810/2009 (toliau – Vizų kodeksas) ir jo vėlesniais pakeitimais⁵ nustatytos prašymų išduoti trumpalaikę vizą tvarkymo ir vizų išdavimo suderintos procedūros ir sąlygos;
- Konvencija dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo⁶ (toliau – CISA) ir jos pakeitimais nustatytas trumpalaikių vizų tarpusavio pripažinimo principas. Jais taip pat suteikta teisė vienos iš valstybių narių⁷ išduotą galiojantį leidimą gyventi ar galiojančią nacionalinę ilgalaikę vizą turintiems trečiųjų šalių piliečiams laisvai judėti ne ilgiau kaip 90 dienų per bet kurį 180 dienų laikotarpį.

Aišku, trečiųjų šalių piliečiai Šengeno erdvėje gali būti ir ilgiau kaip tris mėnesius ar 90 dienų, bet tokiais atvejais neturėtų būti remiamasi galiojančiomis trumpalaikio buvimo nuostatomis. Tam reikėtų apsigyventi vienoje iš valstybių narių, tad trečiųjų šalių piliečiai turėtų prašyti atitinkamos valstybės narės leidimo gyventi arba ilgalaikės vizos. Tokie leidimai yra tiksliniai, išduodami darbo, verslo, studijų, šeimos susijungimo ir pan. tikslu, bet iš esmės nėra skirti turizmui. Nėra jokių bendrų, horizontaliųjų ES lygmens taisyklių, kuriomis būtų nustatytos leidimų gyventi arba ilgalaikių vizų išdavimo sąlygos, kita vertus, yra sektorialių direktyvų, kurios apima konkrečių kategorijų trečiųjų šalių piliečius, kaip antai darbuotojus arba studentus. Tačiau šiomis direktyvomis nenumatomas visiškas suderinimas ir

¹ Reikia pabrėžti, kad iki 2013 m. spalio 18 d. atitinkamose Šengeno *acquis* nuostatose kalbėta apie tris mėnesius per šešių mėnesių laikotarpį nuo pirmo atvykimo. Reglamente (ES) Nr. 610/2013 (OL L 182, 2013 6 29, p. 1) pakeista trumpalaikio buvimo sąvoka apibrėžtis (t. y. Šengeno *acquis* taikymo sritis laiko atžvilgiu) ir jame kalbama apie 90 dienų per bet kurį 180 dienų laikotarpį.

² http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/policies/borders-and-visas/schengen/index_en.htm.

³ Konsoliduotą redakciją galima rasti <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:2006R0562:20100405:EN:PDF>.

⁴ Konsoliduotą redakciją galima rasti <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:2001R0539:20110111:EN:PDF>.

⁵ Konsoliduotą redakciją galima rasti <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:2009R0810:20120320:LT:PDF>.

⁶ OL L 239, 2000 9 22, p. 19.

⁷ Jei nenurodyta kitaip, valstybės narės yra ES valstybės narės, taikančios visas bendros vizų politikos nuostatas (visos ES valstybės narės, išskyrus Bulgariją, Kroatiją, Kiprą, Airiją, Rumuniją ir Jungtinę Karalystę), taip pat Šengeno asocijuotosios narės (Islandija, Lichtenšteinas, Norvegija ir Šveicarija).

valstybėms narėms suteikiama galimybė nacionalinėje teisėje nustatyti išimtis bei išlygas ir patikslinti tam tikras detales.

Šengeno *acquis* nustatytas 90 dienų per 180 dienų buvimo apribojimas užsieniečių teisėje nėra unikalus. Užsieniečiams skirtuose nacionalinės teisės aktuose tradiciškai atskiriamas lankytojų, pirmiausia turistų, atvykimas trumpalaikio buvimo (vieną, tris, šešis mėnesius) tikslu, kuriam taikomos ne tokios griežtos sąlygos, ir trečiųjų šalių piliečių, kurie nori ilgiau gyventi darbo, studijų ir pan. tikslu, priėmimas, kuriam taikomos griežtesnės sąlygos. Bet koku atveju, nepaisant trumpalaikių vizitų bei gyvenimo ir užsieniečiams nustatytų sąlygų atskyrimo, nacionalinės teisės aktais suteikiami atitinkami leidimai atvykti, būti ir gyventi, kad ir kokia būtų planuojamo buvimo valstybės narės teritorijoje trukmė (skirtingos galiojimo trukmės vizos, vizų galiojimo pratęsimas, laikini leidimai gyventi, nuolatiniai leidimai gyventi ir pan.).

Vis dėlto dabartiniame Šengeno ir ES migracijos *acquis* nėra su atitinkamais nacionalinės teisės aktais palyginamos ir visų rūšių planuojamą buvimą apimančios sistemos. Dėl teisinių ir politinių priežasčių, kaip nurodyta pirmiau, Šengeno *acquis* apima trumpalaikį buvimą visų valstybių narių teritorijoje, o imigracijos ir (arba) priėmimo politikos srityje priimtomis ES teisės priemonėmis nustatomas pagrindas, kuriuo grindžiami valstybių narių nacionalinės teisės aktai, skirti trečiųjų šalių piliečiams, kurie *jų* teritorijoje būna ilgiau kaip tris mėnesius, priimti.

Šengeno erdvė išsiplėtė iki 26 šalių, ir daug trečiųjų šalių piliečių, kaip antai turistų, gyvus pasirodymus rengiančių artistų, mokslininkų, studentų ir kt., turi teisėtą sumetimų keliauti šioje erdvėje ilgiau kaip 90 dienų per konkretų 180 dienų laikotarpį ir nebūti laikomi imigrantais. Jie nenori ir (arba) jiems nereikia gyventi konkrečioje valstybėje narėje ilgiau kaip tris mėnesius. Tačiau *tokios Šengeno vizos ar tokio leidimo Šengeno erdvėje būti ilgiau kaip tris mėnesius ar 90 dienų nėra*.

Bėgant metams Komisija gavo daug skundų ir prašymų išspręsti šią trečiųjų šalių piliečių – tiek tų, kuriems reikalinga viza, tiek tų, kuriems toks reikalavimas netaikomas – problemą. 90 dienų per 180 dienų apribojimas galėjo būti tinkamas teritorijai, kurią sudarė penkios Šengeno bendradarbiavimo steigėjos. Tačiau dabar, kai Šengeno erdvę sudaro 26 valstybės narės, toks apribojimas yra didelė kliūtis daugeliui trečiųjų šalių piliečių, kurie turi teisėtą sumetimų keliauti valstybėse narėse. Be to, dėl jo valstybės narės neišnaudoja ekonominių galimybių.

Pagrindinė apie problemas pranešančių keliautojų ypatybė – jie ketina keliauti po Europą ir (arba) valstybes nares. Šengeno erdvėje jie nori būti ilgiau kaip 90 dienų (per bet kurį 180 dienų laikotarpį). Todėl, jei jie yra trečiųjų šalių, kurioms nustatytas vizos reikalavimas, piliečiai, jie negali prašyti trumpalaikės Šengeno vizos, nes jos išduodamos tik kelionėms, truncančioms ne ilgiau kaip 90 dienų iš eilės. Paprastai to negali daryti ir trečiųjų šalių piliečiai, kuriems vizos reikalavimas netaikomas. Bet nė vienos iš šių kategorijų trečiųjų šalių piliečiai neketina nė vienoje valstybėje narėje būti ilgiau kaip 90 dienų, tad jie negali gauti nacionalinės ilgalaikės vizos⁸ ar leidimo gyventi.

Dėl tokios teisinės spragos tarp Šengeno *acquis* ir ES bei nacionalinių imigracijos taisyklių tokie keliautojai iš esmės turėtų palikti Šengeno erdvę paskutinę nepertraukiamo 90 dienų buvimo dieną ir 90 dienų „palaukti“ už valstybių narių ribų, kad vėl galėtų grįžti ir būti teisėtai. Tokios padėties negalima pateisinti valstybių narių saugumo sumetimais ir ji neatitinka jų ekonominių, kultūrinių ir švietimo interesų.

⁸ Žr. CISA, kurios nuoroda pateikta 6 išnašoje, 19 straipsnį.

Gyvus pasirodymus rengiančių artistų asociacijos ir interesų grupės ypač pabrėžia, kad dėl 90 dienų per 180 dienų buvimo apribojimo jiems dažnai kyla sunkumų rengiant gastroles po Europą. Gastroles rengiančios bendrovės paprastai neatitinka gyvenamosios vietos reikalavimų, kurie leistų artistams, darbuotojams ir jų šeimos nariams gauti ilgalaikes vizas arba leidimus gyventi. Dažnai tokių bendrovių darbuotojų specializacija siaura, jie yra aukštos kvalifikacijos, tad paprastai jų neįmanoma pakeisti arba tą daryti būtų brangu arba labai žalinga. Remiantis Europos cirko asociacijos (toliau – ECA) pateiktais pavyzdžiais, vykdant vieną sutartį (t. y. apsistojus mieste, kuriame gerai žinoma trupė rengia pasirodymą) prarastos pajamos vienu atveju siekė maždaug 380 000 EUR, kitu atveju – 920 000 EUR (tvarkdarių įdarbinimas vietoje, koncesija, valytojai, vietos nuoma, mokesčiai, vietos tiekėjai, spaustuvės, rinkodara, paslaugos, viešbučiai ir restoranai, vietos transporto paslaugos, kiekviename mieste sumokėtas darbo užmokestis). ECA taip pat pranešė apie atvejus, kai bendrovė turėjo pakeisti ir (arba) rotuoti aktorius ir komandą, kad nepažeistų buvimo apribojimo. Vienu atveju pakeisti 36 darbuotojus bendrovei kainavo apie 110 000 EUR. Europos scenos meno darbdavių asociacijų lygos („Pearle*“) teigimu, tai, kad nėra kitokių leidimų, ES kasmet kainuoja 500 mln. – 1 mlrd. EUR, o dabartinėmis finansinėmis ir ekonominėmis aplinkybėmis tai yra didelė suma.

Atsižvelgiant į kelionių agentūrų nuomonę ir Komisijai skirtų užklausų gausą, galima daryti prielaidą, kad vis daugiau pavienių keliautojų (studentų, mokslininkų, artistų ir kultūros srities specialistų, pensininkų, verslininkų, paslaugų teikėjų ir kt.) irgi pageidauja turėti leidimą keliauti po Šengeno erdvę ilgiau kaip 90 dienų per bet kurį 180 dienų laikotarpį.

Be to, yra daug trečiųjų šalių piliečių, kurie jau gyvena Šengeno erdvėje su valstybės narės išduota ilgalaike viza ar leidimu gyventi ir kuriems reikia ar kurie nori tuo pačiu metu arba po to keliauti į kitas valstybes nares. Pavyzdžiui, studijas pabaigę trečiųjų šalių piliečiai studentai gali norėti, pvz., prieš grįždami namo šešis mėnesius pakeliauti po Šengeno erdvę. Pagal CISA 21 straipsnį tokie asmenys iš esmės turi teisę laisvai judėti valstybėse narėse su galiojančia ilgalaike viza ar leidimu gyventi, bet 90 dienų per 180 dienų buvimo apribojimas taikomas ir jiems.

Bendra taisyklė didžiajai daugumai keliautojų nekelia jokių problemų ir turėtų toliau galioti. Bet dar 2001 m. Komisija pripažino poreikį šią taisyklę papildyti ir sukurti leidimą Šengeno erdvėje būti ilgiau kaip tris mėnesius. Ji pasiūlė Tarybos direktyvą dėl sąlygų, kurias atitinkantys trečiųjų šalių piliečiai galėtų laisvai keliauti po valstybių narių teritoriją ne ilgiau kaip tris mėnesius, kuria sukuriamas specialus kelionės leidimas ir nustatomos atvykimo ir judėjimo ne ilgiau kaip šešis mėnesius sąlygos⁹.

Komisija pasiūlė sukurti *specialų kelionės leidimą* trečiųjų šalių piliečiams, ketinantiems keliauti po valstybių narių teritoriją *ne ilgiau kaip šešis mėnesius per bet kurį 12 mėnesių laikotarpį*. Leidimu būtų buvęs leistas nepertraukiamas 6 mėnesių buvimas Šengeno erdvėje, bet jo turėtojai nė vienoje valstybėje narėje nebūtų galėję būti ilgiau kaip tris mėnesius. 2006 m. kovo mėn. šį pasiūlymą, į kurį buvo įtraukti ir keli kiti klausimai, pvz., išsiuntimas, Komisija oficialiai atsiėmė. Tuo metu didžiausią susirūpinimą valstybėms narėms kėlė teisinis pagrindas ir su planuojamu leidimu susijusios numatomos biurokratinės kliūtys. Kai kurios nepritarė planui sukurti leidimą trečiųjų šalių piliečiams, kuriems taikomas trumpalaikės vizos reikalavimas, nes manė, kad taip bus pakenkta trumpalaikių vizų režimo vientisumui.

Dėl pirmiau aptartos teisinės spragos valstybės narės priverstos pažeisti taisyklės ir naudotis teisinėmis priemonėmis, kurios neskirtos leidžiamo buvimo Šengeno erdvėje trukmei pratęsti,

⁹ COM(2001) 388 galutinis. OL C 270, 2001 9 25, p. 244.

t. y. taiko CISA 20 straipsnio 2 dalį¹⁰ arba išduoda riboto teritorinio galiojimo vizas (toliau – RTG vizos) pagal Vizų kodekso¹¹ 25 straipsnio 1 dalies b punktą. Tokia praktika išsamiai aprašyta poveikio vertinimo¹², pridėto prie kartu teikiamo pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Sąjungos vizų kodekso (Vizų kodeksas) (nauja redakcija), 7 priede¹³.

Todėl pageidautina sukurti naujos rūšies vizą tiek trečiųjų šalių piliečiams, kuriems vizos reikalavimas netaikomas, tiek tiems, kuriems tas reikalavimas taikomas ir kurie turi teisėtų sumetimų keliauti po Šengeno erdvę ilgiau kaip 90 dienų per bet kurį 180 dienų laikotarpį.

Pasiūlymo tikslas – panaikinti teisinę spragą tarp Šengeno *acquis* dėl trumpalaikio buvimo ir ES ir (arba) nacionalinės teisės dėl gyvenimo konkrečioje valstybėje narėje ir:

- sukurti naujos rūšies vizą (kelionių vizą), kuria leidžiama būti dviejose ar daugiau valstybių narių numatytą laiką – ilgiau kaip 90 dienų, bet ne ilgiau kaip vienerius metus (su galimybe pratęsti iki dvejų metų) – su sąlyga, kad prašymą pateikiantis asmuo neketina būti toje pačioje valstybėje narėje ilgiau kaip 90 dienų per bet kurį 180 dienų laikotarpį; taip pat
- nustatyti prašymo išduoti kelionių vizą teikimo procedūras ir jos išdavimo sąlygas.

Pasiūlymu nereguliuojamos nei trečiųjų šalių piliečių priėmimo į valstybę narę ilgesnio kaip trijų mėnesių buvimo tikslu sąlygos ir procedūros, nei darbo leidimų ar lygiaverčių leidimų (kuriais suteikiama galimybė įsidarbinti) išdavimo sąlygos ir procedūros.

Nors pasiūlyme nurodyta, kad tvarkant naujos rūšies vizą reikėtų taikyti daugelį Vizų kodekso nuostatų, atskiras pasiūlymas, o ne nuostatų įtraukimas į pasiūlymą iš dalies pakeisti Vizų kodeksą, yra pagrįstas, nes Vizų kodekso taikymo sritis yra vizų išdavimo trečiųjų šalių piliečiams, kuriems nustatytas vizos reikalavimas, taisyklės ir procedūros (žr. Reglamento (EB) Nr. 539/2001 I priedą).

2. KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

• Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis

Konsultacijos aprašytos 1 skirsnyje nurodytame poveikio vertinime (toliau – PV). Iš esmės interesų grupės – ypač artistų asociacijos – patvirtina, kad dabartinės teisinės sistemos spraga labai trukdo judėti tiek profesiniais, tiek poilsio tikslais, ir pritaria tam, kad būtų sukurta naujos rūšies visa. Tačiau atrodo, kad dauguma valstybių narių skeptiškai vertina poreikį imtis veiksmų, kurie būtų svarbūs tik nedidelei prašymą pateikiančių asmenų grupei. Kai kurios valstybės narės išreiškė susirūpinimą dėl teisinio pagrindo (žr. 3 skirsnį).

• Poveikio vertinimas

¹⁰ „Užsieniečiai, kuriems nereikia vizos, gali laisvai keliauti Susitariančiųjų Šalių teritorijose, bet ne ilgiau kaip 90 dienų per bet kurį 180 dienų laikotarpį [...]. Šio straipsnio 1 dalis neturi įtakos kiekvienos Susitariančiosios Šalies teisei po 90 dienų pratęsti užsieniečio buvimą savo teritorijoje dėl išimtinių aplinkybių arba pagal dvišalį susitarimą, sudarytą iki įsigaliojant šiai Konvencijai.“

¹¹ „Riboto teritorinio galiojimo visa išduodama išimties tvarka šiais atvejais: [...] b) jei dėl priežasčių, kurias konsulas laiko pagrįstomis, buvimui tam pačiam 180 dienų laikotarpiui išduodama nauja visa prašymą teikiančiam asmeniui, kuris per tą 180 dienų laikotarpį jau pasinaudojo vienoda visa arba riboto teritorinio galiojimo visa, suteikiančia galimybę būti 90 dienų.“

¹² SWD(2014) 68.

¹³ COM(2014) 164.

Leidimo trečiųjų šalių piliečiams būti Šengeno erdvėje ilgiau kaip 90 dienų per bet kurį 180 dienų laikotarpį sukūrimo poveikio vertinimas įtrauktas į PV, pridėtą prie pasiūlymo iš dalies pakeisti Vizų kodeksą.

PV apsvaistytos dvi reguliavimo galimybės.

Viena iš galimybių, naujos rūšies leidimas būti Šengeno erdvėje numatytą laiką – ilgiau kaip 90 dienų, bet ne ilgiau kaip 360 dienų, buvo numatyta „tik“ *nedidelei trečiųjų šalių piliečių grupei*: artistams (arba sportininkams), kultūros srities specialistams ir jų komandos nariams, dirbantiems patikimose ir pripažintose gyvus pasirodymus rengiančiose bendrovėse ar organizacijose, taip pat su jais keliaujantiems artimiausiems šeimos nariams. Toks tikslinės grupės apribojimas buvo grindžiamas tuo, kad atrodo, kad būtent šią trečiųjų šalių piliečių grupę labiausiai veikia dabartinė teisinė spraga.

Kita politikos galimybė numatytas panašus leidimas ne tik tos konkrečios kategorijos trečiųjų šalių piliečiams, bet *visiems trečiųjų šalių piliečiams* (t. y. pavieniams keliautojams, kaip antai turistams, mokslininkams, studentams, verslininkams). Kadangi ši problema kyla dėl teisinės spragos tarp Šengeno *acquis* dėl trumpalaikio buvimo Šengeno erdvėje ir teisės aktų dėl trečiųjų šalių piliečių priėmimo ilgesnio kaip 90 dienų buvimo tikslu valstybės narės teritorijoje, *su reguliavimu nesusijusi politikos galimybė plėtoti nebuvo*.

Iš PV matyti¹⁴, kad *dėl to, kad nėra tokio leidimo* keliautojams būti Šengeno erdvėje ilgiau kaip 90 dienų per bet kurį 180 dienų laikotarpį, *ES patiria didelių ekonominių nuostolių*. Tyrimo, kuriuo papildomas PV, duomenimis, asmenų, kurie galėtų naudotis nauju leidimu, skaičius yra palyginti nedidelis. Pirmosios galimybės įgyvendinimas gali turėti įtakos maždaug 60 000 prašymų pateikiančių asmenų, o įgyvendinant antrąją galimybę tas skaičius gali būti dvigubai didesnis. Tai yra palyginti nedideli skaičiai, turint omenyje, kad 2012 m. pateikta daugiau kaip 15 milijonų prašymų išduoti Šengeno vizą ir šis skaičius nuolat auga.

Vis dėlto šie keliautojai laikomi daug išleidžiančiais, todėl tikėtina, kad iš jų būtų gauta daug pajamų ir padidintas ES ekonomikos aktyvumas, taip pat ir dėl to, kad Šengeno erdvėje jie lieka ilgiau. Apskaičiuota, kad įgyvendinus pirmąją galimybę Šengeno erdvė per metus galėtų gauti 500 mln. EUR papildomų pajamų. Kitos galimybės ekonominis poveikis vertinamas maždaug 1 mlrd. EUR. Abiejų galimybių atveju ekonominė nauda būtų gauta, nes pinigų leistų atsiradusia galimybe Šengeno erdvėje būti ilgiau norintys pasinaudoti „nauji“ keliautojai, kuriems nereikėtų ieškoti kitų sudėtingų ir nebūtinai teisėtų galimybių, kaip antai gauti RTG vizą.

Iš PV taip pat matyti, kad naujos rūšies leidimo tvarkymo administracinės išlaidos nebūtų didelės, turint omenyje tikėtiną nedidelį prašymų skaičių ir imtiną mokesčių. Pateikdami prašymus dėl naujos vizos arba dėl vizos galiojimo pratęsimo trečiųjų šalių piliečiai ir dabar patiria išlaidų. Antrosios galimybės atveju PV nurodyta konkreči rizika: kai kurie naujojo leidimo turėtojai gali bandyti įsidarbinti juodojoje rinkoje.

3. TEISINIAI PASIŪLYMO ASPEKTAI

• Išsamus pasiūlymo paaiškinimas

Pasiūlymo tikslas – panaikinti teisinę spragą. Todėl pasiūlymo 1 straipsnyje sukuriamą naujos rūšies vizą – kelionių vizą (T rūšies vizą). Šiame straipsnyje taip pat aiškiai nurodoma, kad reglamentu nedaroma įtakos priėmimo ir (arba) imigracijos *acquis*. Tai reiškia, pavyzdžiui, kad reglamentu nedaroma įtakos valstybių narių teisės aktams dėl poveikio, kurį jose

¹⁴ PV taip pat pažymima, kad labai sunku įvertinti ekonominį ir finansinį šios srities poveikį, nes trūksta duomenų ir tvirtos apskaičiavimo metodikos, tad šioje dalyje minimus skaičius reikia vertinti atsargiai.

gyvenančių trečiųjų šalių piliečių leidimams gyventi turi jų nebuvimas, kol jie su kelionių viza keliauja po kitas valstybes nares. Reglamentas taip pat netaikomas trečiųjų šalių piliečiams, kurie ES viduje juda pagal ES taisykles.

2 straipsnyje nustatomas pagrindinis principas, pateikiant kryžminę nuorodą į Vizų kodekso nuostatas ir 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 767/2008 dėl Vizų informacinės sistemos (VIS) ir apsiikeitimo duomenimis apie trumpalaikes vizas tarp valstybių narių (VIS reglamentas)¹⁵. Kelionių viza daugeliu aspektų nemažai skiriasi nuo trumpalaikės vizos, kaip apibrėžta Vizų kodekso 2 straipsnyje. Tačiau ji labai panaši į vienodą vizą, nes iš esmės galioja visų valstybių narių teritorijoje. Naujos rūšies viza sukurta remiantis trumpalaikių vizų ir leidimų teisiniu pagrindu, t. y. SESV 77 straipsniu. Todėl iš esmės pagrįsta susijusias Vizų kodekso nuostatas taikyti kelionių vizai. Tolesnėse nuostatose (4–9 straipsniuose) išsamiai nurodoma, kurios Vizų kodekso nuostatos bus taikomos kelionių vizų išdavimo sąlygoms ir procedūroms, ir nustatomos šių taisyklių išlygos ir papildymai, atsižvelgiant į naujos rūšies vizos ypatybes. Tuo tikslu tolesniuose straipsniuose laikomasi Vizų kodekso struktūros, aptariamas kiekvienas skyrius ir kiekvienos nuostatos atveju patvirtinama, ar ji taikoma ir ar yra kokių papildymų ar išlygų. Komisija kartu siūlo Vizų kodekso naują redakciją¹⁶, tad šiame pasiūlyme bus teikiamos nuorodos į siūlomo reglamento naują redakciją, o ne į dabartinį reglamentą¹⁷. Šiuo pasiūlymu iš dalies pakeistas VIS reglamentas bus visapusiškai taikomas ir kelionių vizai, jo nereikės niekaip papildyti ar nustatyti išlygų.

3 straipsnyje nustatyta, kad tam tikros Vizų kodekse pateiktos apibrėžtys (pvz., trečiosios šalies pilietis, vizos įkliją, prašymas, konsulas) taikomos ir šiam pasiūlymui. Be to, nustatoma kelionių vizos apibrėžtis – valstybės narės išduotas leidimas būti dviejose ar daugiau valstybių narių numatyta laiką – iš viso ilgiau kaip 90 dienų per bet kurį 180 dienų laikotarpį – su sąlyga, kad prašymą pateikiantis asmuo neketina būti toje pačioje valstybėje narėje ilgiau kaip 90 dienų per bet kurį 180 dienų laikotarpį¹⁸. Dėl pastarojo apribojimo priėmimas ilgesnio kaip trijų mėnesių buvimo *vienoje* valstybėje narėje tikslu neįtraukiamas.

4 straipsnyje išdėstytos Vizų kodekso nuostatos, kurios skirtos valdžios institucijoms, dalyvaujančioms su prašymais susijusiose procedūrose, kurios turėtų būti taikomos kelionių vizai. Jame atmetama galimybė prašymus išduoti kelionių vizą teikti prie išorės sienų, nes, kad būtų galima suteikti leidimą Šengeno erdvėje būti galbūt net iki dvejų metų, būtinas išsamus nagrinėjimas, kurio būtų neįmanoma atlikti prie išorės sienų. Šiuo straipsniu taip pat

¹⁵ OL L 218, 2008 8 13, p. 60.

¹⁶ COM(2014) 164.

¹⁷ Todėl šiame pasiūlyme taip pat reikės atsižvelgti į teisėkūros proceso metu padarytus pasiūlymo dėl Vizų kodekso naujos redakcijos pakeitimus.

¹⁸ Kaip nurodyta pirmiau, trečiųjų šalių piliečiai, nepriklausomai nuo to, ar jiems taikomas ar netaikomas vizos reikalavimas, pagal trumpalaikių vizų režimą Šengeno erdvėje gali būti ne ilgiau kaip 90 dienų per bet kurį 180 dienų laikotarpį; tai taip pat gali reikšti buvimą tik vienoje valstybėje narėje. Atsižvelgiant į kiekvieną atvykimą ir išvykimą tai reiškia, kad per vienerių metų laikotarpį ilgiausia teisėto buvimo trukmė yra 180 dienų (2 x 90 dienų). Dėl to, kad kelionių vizos galėtų būti išduodamos daugiausia vieneriems metams (360 dienų), nuoroda į 180 dienų laikotarpį yra būtina, kad būtų užtikrinta, kad kelionių vizų turėtojams nesutrupėtų leidžiamo buvimo trukmė toje pačioje valstybėje narėje, palyginti su trečiųjų šalių piliečiais, kuriems vizos reikalavimas netaikomas, ar su dvejiems metams ar ilgesniam laikui išduotos daugkartinio atvykimo trumpalaikės vizos turėtojais. Jei nebūtų nuorodos į 180 dienų laikotarpį, tai, pavyzdžiui, reikštų, kad Rusijos pilietis su vienerius metus galiojančia daugkartinio atvykimo trumpalaikė viza iš esmės gali toje pačioje valstybėje narėje būti 180 dienų (ne iš eilės) per vienerių metų vizos galiojimo laikotarpį, o vienerius metus galiojančios kelionių vizos turėtojas toje pačioje valstybėje narėje per jo kelionių vizos galiojimo laikotarpį gali būti tik 90 dienų.

nukrypstama nuo Vizų kodekso 5 straipsnio ir nurodoma, kad valstybė narė, kompetentinga nagrinėti prašymą išduoti kelionių vizą ir priimti dėl jo sprendimą, turėtų būti ta valstybė narė, kurios išorės sieną ketina kirsti prašymą pateikiantis asmuo, kad patektų į valstybių narių teritoriją. Tai grindžiama faktu, kad daugeliui trečiųjų šalių piliečių, kurie nori keliauti po Šengeno erdvę ilgiau kaip 90 dienų, dabartinio Vizų kodekso nuostatos (pagrindinis kelionės (-ių) tikslas atsižvelgiant į buvimo paskirtį arba trukmę) vargu ar būtų taikomos. Vizito tikslas visose valstybėse narėse iš esmės yra tas pats (pvz., gyvas pasirodymas arba turizmas), kita vertus, daugeliu atvejų prašymą pateikiantys asmenys gali iš anksto nežinoti savo buvimo skirtingose valstybėse narėse trukmės. Galiausiai 4 straipsniu suteikiama teisė tam tikrų kategorijų trečiųjų šalių piliečiams pateikti prašymą išduoti kelionių vizą valstybės narės, kurioje jie teisėtai yra, teritorijoje. Tai yra pagrįsta, nes daugelis valstybių narių teritorijoje gyvenančių trečiųjų šalių piliečių, taip pat trečiųjų šalių piliečių, kurie atleisti nuo pareigos turėti trumpalaikę vizą, jei būna ne ilgiau kaip 90 dienų (trumpalaikis buvimas), turi pakankamai lėšų ir teisėtų sumetimų keliauti po kitas valstybes nars ilgiau kaip 90 dienų per konkretų 180 dienų laikotarpį, kai gyvena ir (arba) būna konkrečioje valstybėje narėje (arba iškart po to, kai joje gyveno). Nei saugumo, nei ekonominiu atžvilgiu Sąjungai nėra naudinga reikalauti, kad šie asmenys paliktų Šengeno erdvę ir prašymą išduoti kelionių vizą pateiktų savo kilmės šalyje.

5 straipsnyje nurodytos Vizų kodekso nuostatos, kurios taikomos pateikiant prašymą išduoti kelionių vizą, ir nustatytos papildomos nuostatos ir išimtys. Reikalaujama, kad prašymą pateikiantis asmuo pateiktų galiojantį kelionės dokumentą, kurį pripažįsta valstybė narė, kompetentinga nagrinėti prašymą ir priimti dėl jo sprendimą, ir dar bent viena valstybė narė, kurioje ketinama lankytis. Nustatyta papildoma sąlyga prašymą pateikiantiems asmenims – būtina pateikti reikiamus įrodymus, kad jie ketina būti dviejų ar daugiau valstybių narių teritorijoje iš viso ilgiau kaip 90 dienų, bet nė vienoje iš šių valstybių narių nebūti ilgiau kaip 90 dienų per bet kurį 180 dienų laikotarpį. Šiuo straipsniu nenukrypstama nuo Vizų kodekso, kiek tai susiję su vizos mokesčiu, kuris bus 60 EUR (t. y. standartinis vizos mokestis už prašymą išduoti trumpalaikę vizą). Tai yra pagrįsta, nes konsulatų užduotys, nepaisant to, ar jie tvarko prašymus išduoti trumpalaikę vizą, ar kelionių vizą, iš esmės yra tos pačios. Taip pat turėtų būti taikomos Vizų kodekso nuostatos dėl vizos mokesčio sumažinimo ir netaikymo. Atitinkamai taikomos Vizų kodekso nuostatos dėl aptarnavimo mokesčio, kurį gali imti išorės paslaugų teikėjai ir kuris negali viršyti pusės 60 EUR dydžio vizos mokesčio.

Kitas svarbus šiame straipsnyje nustatytas kriterijus – prašymą pateikiantys asmenys turės įrodyti, kad turi pakankamai pragyvenimo lėšų ir kad jų ekonominė padėtis stabili, ir pateikti atlyginimo lapelius ar banko išrašus, apimančius 12 mėnesių iki prašymo pateikimo dienos, ir (arba) patvirtinamuosius dokumentus, kuriais įrodoma, kad per savo buvimą reikiamus finansinius išteklius jie įgis teisėtai (pvz., įrodymas, kad jiems mokama pensija). Pagal šį straipsnį kelionių vizą turintiems prašymą pateikiantiems asmenims leidžiama prašymą išduoti darbo leidimą, kurio reikia valstybėje narėje, kurioje jie apsistos po to, pateikti valstybėje narėje, kurioje jie tuo metu teisėtai yra. Šia nuostata neprieštaraujama nuostatoms, susijusioms su galimybėmis patekti į darbo rinką, ir nereguliuojama, ar darbo leidimas yra reikalingas; ja taip pat nedaroma įtakos darbo leidimo išdavimo sąlygoms. Minėta nuostata reguliuojama tik prašymo pateikimo vieta, kad trečiosios šalies piliečiui būtų leista pateikti prašymą išduoti darbo leidimą neišvykus iš Šengeno erdvės. Šiame straipsnyje numatyti tam tikri procedūriniai supaprastinimai (t. y. galimas tam tikrų patvirtinamųjų dokumentų teikimo reikalavimo netaikymas) konkrečių kategorijų prašymą pateikiantiems asmenims, kurie dirba ar pakviesti dirbti patikimoje ir pripažintoje bendrovėje, organizacijoje ar institucijoje, ypač vadovams, mokslininkams, artistams, kultūros srities specialistams ir pan. Suinteresuotieji subjektai teisingai teigia, kad šių kategorijų asmenų atveju procedūra turėtų būti sutelkta ne

tik į pavienį prašymą pateikiantį asmenį, bet ir į siunčiančios / priimančios / kviečiančios bendrovės, organizacijos ar institucijos patikimumą.

Be nuorodos į bendrąsias Vizų kodekso nuostatas dėl prašymo nagrinėjimo ir sprendimo dėl jo, taikytinas kelionių vizoms, esminė 6 straipsnio nuostata yra ta, kad ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas prašymą pateikiančio asmens finansinei padėčiai: pakankamai pragyvenimo lėšų visai numatyto buvimo trukmei, įskaitant pakankamas lėšas susimokėti už apgyvendinimą. Šiame straipsnyje taip pat nustatomas bendras 20 kalendorinių dienų terminas priimti sprendimą dėl prašymo išduoti vizą. Šis terminas yra ilgesnis nei dabartinis prašymų išduoti trumpalaikę vizą tvarkymo terminas ir grindžiamas tuo, kad būtina išsamiai išnagrinėti prašymą pateikiančio asmens finansinę padėtį.

Kadangi norint į sistemą įtraukti naujos rūšies vizą reikia išaiškinti trumpalaikėmis vizomis, ilgalaikėmis vizomis ir leidimais gyventi grindžiamų buvimo rūšių sąsają, palyginti su buvimu, grindžiamu kelionių viza, 6 straipsnyje suteikiama galimybė derinti buvimą, grindžiamą kelionių vizomis, ir ankstesnį / būsimą bevizį buvimą, grindžiamą trumpalaikėmis vizomis, ilgalaikėmis vizomis arba leidimais gyventi. Panašios nuostatos bus įtrauktos į Vizų kodeksą ir Šengeno sienų kodeksą.

7 straipsnis skirtas kelionių vizos išdavimui, kuriam taip pat turėtų būti taikomos konkrečios Vizų kodekso nuostatos. Straipsnyje nurodyta, kad su kelionių viza visada turi būti leidžiama atvykti daug kartų. Dėl leidžiamo buvimo trukmės – kartu su 8 straipsniu – pasiūlyme nustatyta galimybė visiems trečiųjų šalių piliečiams būti Šengeno erdvėje ne ilgiau kaip dvejus metus iš eilės, jei jie gali įrodyti, kad atitinka tokiam ilgam laikotarpiui nustatytas sąlygas. Vertindami prašymą išduoti vizą ir pirmiausia apibrėždami leidžiamo buvimo trukmę, konsulatams turėtų atsižvelgti į visus svarbius veiksnius, pvz., į faktą, kad trečiųjų šalių piliečiai, kurių trumpam buvimui netaikomas reikalavimas turėti vizą, paprastai nekelia neteisėtoms migracijos problemų ar pavojaus saugumui. Vizos galiojimo laikotarpis turėtų atitikti leidžiamo buvimo trukmę. Dėl naujos vizos pobūdžio šiame straipsnyje atmetama galimybė išduoti kelionių vizą, kuri galioja tik vienos valstybės narės teritorijoje. Kelionių viza pagal apibrėžtį turi būti leidžiama prašymą pateikiantiems asmenims keliauti po kelias valstybes nares.

Kelionių viza turi būti išduota laikantis vienodos formos (vizos įklijos), nustatytos Reglamente (EB) Nr. 1683/95, ir joje turi būti nurodyta jos rūšį žyminti raidė „T“. SESV 77 straipsnio 2 dalies a punkte daroma nuoroda ir į vizas, ir į trumpalaikius leidimus gyventi. Atsižvelgiant į tai, kad išduodami leidimai gyventi yra (plastikinės) kortelės formos pagal 2002 m. birželio 13 d. Reglamentą (EB) Nr. 1030/2002¹⁹, ir į tai, kad dauguma valstybių narių konsulatų neturi įrangos išduoti kortelės formos leidimų, reikalavimas išduoti naują kortelės formos leidimą valstybėms narėms sukeltų per didelę naštą.

8 straipsnis susijęs su išduotos vizos keitimu, t. y. galiojimo pratęsimu, vizos panaikinimu ir atšaukimu. Jame numatyta galimybė pratęsti leidžiamo buvimo laikotarpį iki dvejų metų. Priešingai nei numatyta nuostatose dėl trumpalaikės vizos galiojimo pratęsimo, prašymą pateikiantiems asmenims nereikės pagrįsti išimtinių aplinkybių. Iš tiesų daugeliui prašymą išduoti šios rūšies vizą galinčių pateikti asmenų (ypač gyvus pasirodymus rengiantiems artistams) dažnai Šengeno erdvėje reikia būti ilgą laiką neapsigyvenant nė vienoje iš valstybių narių. Kad galėtų pateikti prašymą pratęsti kelionių vizos galiojimą, prašymą pateikiantis asmuo turės įrodyti, kad tebeatitinka atvykimo ir vizos išdavimo sąlygas ir kad tebesitęsiantis buvimas atitiks reikalavimą vienoje valstybėje narėje nebūti ilgiau kaip 90 dienų per bet kurį 180 dienų laikotarpį.

¹⁹ OL L 157, 2002 6 15, p. 1.

9 straipsnyje patikslinamos Vizų kodekso skyriaus „Administracinis valdymas ir organizavimas“ nuostatos, kurios turėtų būti taikomos ir išduodant kelionių vizas. Vykdydami bendradarbiavimą Šengeno klausimais vietos lygiu, konsulatai turėtų keistis statistiniais duomenimis ir kita informacija apie kelionių vizas.

10–16 straipsniai yra vadinamieji galutiniai ir (arba) su veikimu susiję straipsniai, kurie, be kita ko, susiję su veiklos instrukcijomis dėl kelionių vizų tvarkymo (kur bus išsamiau patikslintas Vizų kodekso nuostatų ir šiame pasiūlyme pateiktų nuostatų santykis), stebėjimo, įsigaliojimo ir pan. Pagrindinis Šengeno sienų kodekso ir VIS reglamento pakeitimų tikslas yra įtraukti kelionių vizą į Šengeno *acquis*.

Pirmiausia tai reiškia, kad Šengeno sienų kodekso 5 straipsnyje nustatytos atvykimo sąlygos taip pat taikomos kaip kelionių vizos išdavimo sąlygos, be to, turi būti užtikrinta, kad prašymai išduoti kelionių vizą ir vizos būtų užregistruoti VIS. Tačiau reikia pažymėti, kad pasiūlymas taip pat taikomas trečiųjų šalių piliečiams, kuriems netaikomas reikalavimas turėti trumpalaikę vizą (ir kurių duomenys dėl šios priežasties VIS neregistruojami; žr. Vizų reglamento II priedą), nes iš esmės keliautojai iš šių šalių valstybėms narėms nekelia saugumo ir migracijos pavojų. Todėl atsižvelgiant į proporcingumo principą nėra pagrindo rinkti tokių trečiųjų šalių (pvz., Australijos, Kanados, Jungtinių Valstijų) piliečių pirštų atspaudus. Ši išimtis numatyta 5 straipsnyje ir ja suteikiama galimybė valstybėms narėms priimti šių trečiųjų šalių piliečių prašymus išduoti kelionių vizą elektroniniu būdu arba paštu.

12 straipsnį reikia paaiškinti išsamiau. Juo iš dalies naikinama CISA 20 straipsnio 2 dalis, kurioje nustatyta, kad jei prieš įsigaliojant CISA (arba iki valstybės narės vėlesnio prisijungimo prie Šengeno susitarimo dienos) valstybė narė sudarė dvišalį bevizio režimo susitarimą su trečiąja šalimi, įtraukta į Vizų reglamento II priedo sąrašą (šalių, kurių piliečiams netaikomas reikalavimas turėti vizą, sąrašą), to dvišalio susitarimo nuostatos gali būti laikomos pagrindu, kurį ta valstybė narė naudoja, kad susijusios trečiosios šalies piliečiams pratęstų bevizį buvimą savo teritorijoje ilgiau kaip trims mėnesiams.

Todėl, pvz., Kanados, Naujosios Zelandijos ar Jungtinių Valstijų piliečiai, be įprastinio 90 dienų buvimo Šengeno erdvėje, tokiose valstybėse narėse gali būti laikotarpį, nustatytą galiojančiame dvišaliame tų valstybių narių ir šių trečiųjų šalių bevizio režimo susitarime (paprastai tris mėnesius). Komisija yra informuota apie kelis dvišalius šių šalių susitarimus, pagal kuriuos jų piliečiai dėl netaikomo trumpalaikių vizų reikalavimo gali iš esmės neribotą laiką teisėtai būti Šengeno erdvėje. Pavyzdžiui, Naujoji Zelandija turi 16 dvišalių bevizio režimo susitarimų, taigi, be Vizų reglamentu grindžiamo 90 dienų bevizio buvimo, jos piliečiai iš esmės gali būti Šengeno erdvės teritorijoje 51 mėnesį (trys mėnesiai plus 48 mėnesiai).

Jau 1998 m. valstybės narės manė, kad toks neribotas buvimas nesuderinamas su erdvės be sienų esme. Vykdomasis komitetas priėmė Sprendimą dėl reikalavimo turėti vizą panaikinimo susitarimų suderinimo²⁰. Pagal šį sprendimą valstybės narės turėjo savo dvišaliuose susitarimuose nustatyti standartines sąlygas, kuriomis bevizio buvimo trukmė Šengeno erdvėje (o ne susijusios valstybės narės teritorijoje) būtų apribota iki trijų mėnesių per šešis mėnesius.

Kai įsigaliojus Amsterdamo sutarčiai Šengeno *acquis* buvo įtrauktas į Bendrijos sistemą, CISA 20 straipsnio 2 dalis ėmė prieštarauti ne tik erdvės be sienų esmei, bet ir tapo nesuderinama su Sutartimi: Europos bendrijos steigimo sutarties 62 straipsnio 3 dalyje pateikta nuoroda į „priemones, nustatančias sąlygas, kuriomis trečiųjų šalių piliečiai *ne ilgiau*

²⁰ SCH/Com-ex (98) 24, 1998 6 23.

kaip tris mėnesius gali laisvai keliauti valstybių narių teritorijoje“. Todėl Komisija savo 2001 m. Inicijatyvoje dėl teisės keliauti pasiūlė panaikinti 20 straipsnio 2 dalį.

Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) trumpalaikis buvimas Šengeno erdvėje neberibojamas trimis mėnesiais; tokio buvimo trukmė nenurodoma. Tačiau 20 straipsnio 2 dalis ir dvišalė buvimo pratęsimo tvarka vis dar nesuderinama su Sutarties 77 straipsnio 2 dalies a ir c punktais, nes bendra vizų politika negali būti grindžiama praieityje sudarytais dvišaliais susitarimais. Trečiųjų šalių piliečių laisvės keliauti aprėptis neturėtų priklausyti nuo praieityje sudarytų dvišalių susitarimų skaičiaus ir turinio. Tos pačios taisyklės turėtų būti taikomos visiems trečiųjų šalių piliečiams, kuriems netaikomas vizos reikalavimas. 20 straipsnio 2 dalies įgyvendinimas kelia praktinių problemų ir sukuria teisinį netikrumą tiek institucijoms, tiek keliautojams, ypač tada, kai keliautojai turi išvykti iš Šengeno erdvės. Be to, būsimąją atvykimo ir išvykimo sistema reikalaujama nustatyti aiškas taisykles ir dėl techninių priežasčių nėra galimybės atsižvelgti į galimą tolesnį dvišalių bevizio režimo susitarimų taikymą, kai reikia patikrinti leidžiamo buvimo laikotarpį. Galiausiai viena iš priežasčių, kodėl norima sukurti kelionių vizą, yra nustatyti teisinę sistemą ir tinkamą leidimą, kad trečiųjų šalių piliečiai, kuriems netaikomas vizos reikalavimas, galėtų Šengeno erdvėje būti ilgiau kaip 90 dienų.

Pasiūlyme valstybėms narėms nustatytas penkerių metų pereinamasis laikotarpis, per kurį jos turi palaipsniui panaikinti savų dvišalių susitarimų poveikį, kiek tai susiję su bendra trečiųjų šalių piliečių buvimo Šengeno erdvėje trukme. Tai užims laiko, be to, reikia pripažinti, kad tam tikroms trečiosioms šalims labai svarbu išsaugoti *status quo*.

Politiniu požiūriu tai suprantama. Bevizio režimo susitarimas yra viena iš tų teisinių priemonių, kuria suteikiama konkreti ir tiesioginė nauda abiejų susitarimo šalių piliečiams. Turi būti aiškiai nurodyta, kad tai, kad iš dalies išbraukiama 20 straipsnio 2 dalis, nereiškia, kad šie susitarimai iš karto ir visiškai tampa nebetaikomi. Be to, tai, kad dabartinis trumpalaikio buvimo pratęsimo remiantis senaisiais bevizio režimo susitarimais režimas bus pakeistas naujos rūšies iki metų galiojančia viza, kurią bus galima pratęsti iki dvejų metų, praktiškai neturės jokio neigiamo poveikio daugeliui JAV, Kanados, Naujosios Zelandijos ir kitų šalių piliečių. Tikėtina, kad daugelis iš tų asmenų, kurie nori būti metus ar daugiau, per tą laikotarpį dirbs, todėl turės apsigyventi vienoje iš valstybių narių ir dėl to pateiks prašymą išduoti ilgalaikę vizą ar leidimą gyventi.

- **Sąsaja su kartu pateikiamu Reglamento dėl Vizų kodekso naujos redakcijos pasiūlymu ir kitais pasiūlymais**

Derybos dėl kartu pateikiamo Reglamento dėl Vizų kodekso naujos redakcijos pasiūlymo turės įtakos šiam pasiūlymui, tad reikėtų skirti ypatingą dėmesį tam, kad per derybas būtų užtikrintos reikiamos šių dviejų pasiūlymų sąsajos. Jei vykdant derybas pasirodys įmanoma abu pasiūlymus priimti per panašų terminą, Komisija ketina juos sujungti į bendrą pasiūlymą dėl naujos redakcijos.

Panašiai vėlesniame etape reikės užtikrinti sąsajas su pasiūlymu dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo sukurama atvykimo ir išvykimo sistema (AIS), kurioje registruojami Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienas kertančių trečiųjų šalių piliečių atvykimo ir išvykimo duomenys²¹. Gali reikėti pakeisti jo dalyką ir taikymo sritį, jei kelionių

²¹ COM(2013) 95 *final*, 2013 2 28.

vizą turinčių asmenų atvykimo ir išvykimo kontrolei prie išorės sienų bus nuspręsta naudoti AIS²².

- **Teisinis pagrindas**

SESV 77 straipsniu Sąjungai suteikti įgaliojimai imtis veiksmų dėl trumpalaikio buvimo Šengeno erdvėje. Pagal SESV 77 straipsnio 2 dalį:

„[...] Europos Parlamentas ir Taryba, sprenddami pagal įprastą teisėkūros procedūrą, patvirtina priemones dėl:

a) vizų ir kitų leidimų trumpam apsigyventi šalyje bendros politikos;

b) išorės sienas kertantiems asmenims taikomos kontrolės;

c) sąlygų, kuriomis trečiųjų šalių piliečiai trumpą laiką gali laisvai keliauti Sąjungoje;“.

Šiame pasiūlyme nustatytos priemonės dėl visų šių trijų elementų. Todėl atrodo, kad SESV 77 straipsnio 2 dalies a, b ir c punktai yra tinkamas šio pasiūlymo teisinis pagrindas.

SESV 79 straipsniu Sąjungai suteikti įgaliojimai vykdant bendrą *imigracijos* politiką priimti teisės aktus dėl ilgalaikių vizų ir leidimų gyventi, kurie abu susiję su teisėtu gyvenimu valstybėse narėse, t. y. *ilgalaikiu* buvimu *vienoje* valstybėje narėje. 79 straipsnio įžanginėje 1 dalyje, taip pat 2 dalies b punkte aiškiai daroma nuoroda į trečiųjų šalių piliečius, teisėtai gyvenančius valstybėse narėse. Šio pasiūlymo tikslinė grupė nenori ir jai nereikia gyventi nė vienoje valstybėje narėje; ji nori *keliauti po* Europą, t. y. *judėti* Šengeno erdvėje, prieš vėl ją palikdama. Todėl SESV 79 straipsnis nėra tinkamas pasiūlymo teisinis pagrindas.

Europos bendrijos steigimo sutarties 62 straipsnio (tapusio SESV 77 straipsniu) 3 dalyje buvo nuoroda į „*priemones, nustatančias sąlygas, kuriomis trečiųjų šalių piliečiai ne ilgiau kaip tris mėnesius gali laisvai keliauti valstybių narių teritorijoje*“. SESV 77 straipsnio 2 dalies c punktu „*trumpas laikas*“ neberibojamas trimis mėnesiais. Šiuo aiškiu Sutarties pakeitimu pašalinta kliūtis, kuri būtų galėjusi kilti priimant panašų pasiūlymą pagal ankstesnes sutartis.

Apibendrinant SESV 77 straipsnio 2 dalies a, b ir c punktai yra tinkamas šio pasiūlymo teisinis pagrindas, kuriuo ketinama reguliuoti trečiųjų šalių piliečių judėjimą Šengeno erdvėje ir į kurį neįtrauktos situacijos, patenkančios į SESV 79 straipsnį (priėmimas ilgo buvimo vienos valstybės narės teritorijoje tikslu). Pastarasis elementas užtikrintas pasiūlyta apibrėžtimi, pagal kurią kelionių vizos turėtojams neturėtų būti leista tos pačios valstybės narės teritorijoje būti ilgiau kaip 90 dienų per bet kurį 180 dienų laikotarpį.

- **Subsidiarumo ir proporcingumo principas**

Europos Sąjungos sutarties (toliau – ESS) 5 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad srityse, kurios nepriklauso išimtinai Sąjungos kompetencijai, Sąjunga veikia tik tada ir tik tokiu mastu, kai valstybės narės negali deramai pasiekti siūlomų veiksmų tikslo, o Sąjungos lygmeniu dėl numatomo veiksmo masto arba poveikio jį pasiekti būtų geriau. Šio pasiūlymo atveju poreikis imtis Sąjungos lygmens veiksmų labai aiškus. Bet koks leidimas, kuris galėtų visose

²²

Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo, kuriuo nustatoma supaprastinta asmenų kontrolės prie išorės sienų tvarka, grindžiama vienašališku Kroatijos ir Kipro tam tikrų dokumentų pripažinimu lygiaverčiais jų išduodamoms nacionalinėms vizoms tranzito per jų teritoriją arba buvimo joje ne ilgiau kaip 90 per bet kurį 180 dienų laikotarpį tikslu ir panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos sprendimai Nr. 895/2006/EB ir Nr. 582/2008/EB (COM(2013) 441 *final*, 2013 6 21), tikrai bus priimtas gerokai anksčiau nei šis pasiūlymas. Kai bus priimtas naujasis Tranzito sprendimas, į šį pasiūlymą reikės įtraukti naują straipsnį, kad kelionių viza būtų įtraukta į būsimo sprendimo 2 straipsnį. Tikintis, kad naujuoju sprendimu bus panaikinti sprendimai Nr. 895/2006/EB ir Nr. 582/2008/EB, šiame pasiūlyme nėra nuostatos, kuria iš dalies keičiami minėti sprendimai.

valstybėse narėse, gali būti sukurtas tik ES lygmeniu; valstybių narių kelionių vizų tarpusavio pripažinimas negali būti nustatytas nacionaliniu lygmeniu. Išdavimo sąlygos ir procedūros turėtų būti vienodos visoms valstybėms narėms. Tai galima pasiekti tik Sąjungos lygmens veiksmis.

ESS 5 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad Sąjunga savo veiksmis neviršija to, kas būtina siekiant Sutarties tikslų. Pasirinkta šių ES veiksmų forma turi būti tokia, kad pasiūlymas pasiektų tikslą ir būtų kuo veiksmingiau įgyvendinamas. Visi šio pasiūlymo aspektai tiesiogiai susiję su tikslais. Jis taip pat proporcingas išlaidų atžvilgiu. Todėl pasiūlymas atitinka proporcingumo principą.

- **Pasirinkta priemonė**

Šiuo pasiūlymu sukuriamą naują rūsies vizą, kuri iš esmės galioja visose valstybėse narėse, ir nustatomos šios vizos išdavimo sąlygos ir procedūros. Todėl reglamentas yra vienintelė galima teisinė priemonė.

4. PAPILDOMI ASPEKTAI

- **Dalyvavimas**

Šis pasiūlymas grindžiamas Šengeno *acquis*, nes jis susijęs su tolesniu bendros vizų politikos plėtojimu. Todėl reikia atsižvelgti į toliau nurodytas su įvairiais prie sutarčių pridėtais protokolais ir susitarimais, sudarytais su asocijuotosiomis šalimis, susijusias pasekmes.

Danija. Pagal prie ESS ir SESV pridėto Protokolo (Nr. 22) dėl Danijos pozicijos 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja Tarybai priimant priemones pagal SESV trečiosios dalies V antraštinę dalį. Atsižvelgiant į tai, kad šis reglamentas grindžiamas Šengeno *acquis*, Danija pagal to protokolo 4 straipsnį per šešis mėnesius nuo Tarybos sprendimo dėl šio reglamento priėmimo turėtų nuspręsti, ar jį įgyvendins savo nacionalinėje teisėje.

Jungtinė Karalystė ir Airija. Pagal Protokolo dėl Šengeno *acquis* integravimo į Europos Sąjungos sistemą 4 ir 5 straipsnius, 2000 m. gegužės 29 d. Tarybos sprendimą 2000/365/EB dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prašymo ir 2002 m. vasario 28 d. Tarybos sprendimą 2002/192/EB dėl Airijos prašymo dalyvauti įgyvendinant kai kurias Šengeno *acquis* nuostatas Jungtinė Karalystė ir Airija nedalyvauja įgyvendinant bendrą vizų politiką ir visų pirma Reglamentą (EB) Nr. 810/2009, nustatantį Bendrijos vizų kodeksą (Vizų kodeksą). Todėl Jungtinė Karalystė ir Airija nedalyvauja priimant šį reglamentą, jis nėra joms privalomas ar taikomas.

Islandija ir Norvegija. Taikomos Tarybos, Islandijos Respublikos ir Norvegijos Karalystės sudarytame asociacijos susitarime dėl šių dviejų valstybių asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* nustatytos procedūros, nes šis pasiūlymas grindžiamas Šengeno *acquis*, kaip apibrėžta šio susitarimo A priede²³.

Šveicarija. Šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip nustatyta Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarime dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*²⁴.

Lichtenšteinas. Šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip nustatyta Europos Sąjungos, Europos bendrijos, Šveicarijos Konfederacijos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės pasirašytame protokole dėl Lichtenšteino Kunigaikštystės prisijungimo prie Europos

²³ OL L 176, 1999 7 10, p. 36.

²⁴ OL L 53, 2008 2 27, p. 52.

Sjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*²⁵.

Kipras. Šis reglamentas yra dokumentas, grindžiamas Šengeno *acquis* arba kitaip susijęs su juo, kaip nustatyta 2003 m. Stojimo akto 3 straipsnio 2 dalyje.

Bulgarija ir Rumunija. Šis reglamentas yra dokumentas, grindžiamas Šengeno *acquis* arba kitaip susijęs su juo, kaip nustatyta 2005 m. Stojimo akto 4 straipsnio 2 dalyje.

Kroatija. Šis reglamentas yra dokumentas, grindžiamas Šengeno *acquis* arba kitaip susijęs su juo, kaip nustatyta 2011 m. Stojimo akto 4 straipsnio 2 dalyje.

²⁵ OL L 160, 2011 6 18, p. 19.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

kuriuo sukuriama kelionių viza ir iš dalies keičiama Konvencija dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo ir reglamentai (EB) Nr. 562/2006 ir (EB) Nr. 767/2008

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 77 straipsnio 2 dalies a, b ir c punktus,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą²⁶,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę²⁷,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) Sąjungos teisės aktais nustatytos suderintos trečiųjų šalių piliečių atvykimo į valstybes nares ir buvimo jose ne ilgiau kaip 90 dienų per bet kurį 180 dienų laikotarpį taisyklės;
- (2) priimtose keliose konkrečioms sektoriams skirtose direktyvose dėl trečiųjų šalių piliečių priėmimo į valstybių narių teritoriją ilgesniam kaip trijų mėnesių laikotarpiui sąlygų. Konvencijos dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo²⁸ 21 straipsniu trečiųjų šalių piliečiams, turintiems vienos iš valstybių narių išduotus galiojančius leidimus gyventi ar nacionalines ilgalaikes visas, suteikiama teisė laisvai judėti kitų valstybių narių teritorijoje ne ilgiau kaip 90 dienų per bet kurį 180 dienų laikotarpį;
- (3) trečiųjų šalių piliečiai, kuriems nustatytas vizos reikalavimas ir kuriems toks reikalavimas netaikomas, gali turėti teisėtą sumetimų keliauti po Šengeno erdvę ilgiau kaip 90 dienų per bet kurį 180 dienų laikotarpį, nė vienoje valstybėje narėje nebūdami ilgiau kaip 90 dienų. Todėl reikėtų priimti taisykles, kuriomis tokia galimybė būtų suteikta;
- (4) ypač dažnai su sunkumais susiduria gastroles Sąjungoje planuojantys gyvus pasirodymus rengiantys artistai. Studentai, mokslininkai, kultūros srities specialistai, pensininkai, verslininkai, paslaugų teikėjai ir turistai taip pat gali pageidauti Šengeno erdvėje būti ilgiau kaip 90 dienų per bet kurį 180 dienų laikotarpį. Dėl to, kad nėra tinkamo leidimo, prarandami galimi lankytojai ir patiriama ekonominių nuostolių;

²⁶ OL C, , p. .

²⁷ OL C, , p. .

²⁸ Konvencija dėl 1985 m. birželio 14 d. Šengeno susitarimo, sudaryto tarp Beniliukso ekonominės sąjungos valstybių, Vokietijos Federacinės Respublikos ir Prancūzijos Respublikos vyriausybių dėl laipsniško jų bendrų sienų kontrolės panaikinimo, įgyvendinimo, OL L 239, 2000 9 22, p. 19.

- (5) Sutartimi atskiriamos atvykimo į valstybes nares ir bendros trumpalaikių vizų politikos kūrimo sąlygos ir atvykimo į valstybę narę teisėto gyvenimo tikslu ir ilgalaikių vizų bei leidimų gyventi išdavimo tuo tikslu sąlygos. Tačiau Sutartimi neapibrėžiama trumpalaikio buvimo sąvoka;
- (6) reikėtų sukurti naujos rūšies vizą (kelionių vizą), skirtą trečiųjų šalių piliečiams, kuriems netaikomas vizos reikalavimas ir kuriems toks reikalavimas taikomas, kurie ketina keliauti po dviejų ar daugiau valstybių narių teritoriją ilgiau kaip 90 dienų, su sąlyga, kad jie neketina būti tos pačios valstybės narės teritorijoje ilgiau kaip 90 dienų per bet kurį 180 dienų laikotarpį. Kartu 90 dienų per 180 dienų taisyklė turėtų būti išlaikyta kaip bendra trumpalaikio buvimo ir ilgalaikio buvimo skiriamoji riba, nes didžiajai daugumai keliautojų ji nesukelia jokių problemų;
- (7) reikiamais atvejais kelionių vizų išdavimui turėtų būti taikomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. xxx/201x²⁹ ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 767/2008³⁰ nuostatos. Atsižvelgiant į skirtingus trečiųjų šalių piliečių, teikiančių prašymus išduoti kelionių visas, poreikius ir aplinkybes ir dėl ekonominių bei saugumo priežasčių vis dėlto reikėtų nustatyti konkrečias taisykles, be kita ko, susijusias su procedūrose dalyvaujančiomis institucijomis, prašymų teikimo etapu, prašymų nagrinėjimu ir sprendimu dėl jų ir kelionių vizų išdavimu arba atsisakymu jas išduoti;
- (8) Tarybos reglamento (EB) Nr. 539/2001³¹ II priede išvardytų trečiųjų šalių piliečiams turėtų būti taikomos tam tikros supaprastintos sąlygos, kaip antai atleidimas nuo pirštų atspaudų rinkimo reikalavimo;
- (9) reikėtų išaiškinti buvimo, grindžiamo trumpalaikėmis vizomis, ilgalaikėmis vizomis ir leidimais gyventi, ir buvimo, grindžiamo kelionių vizomis, sąsają, kad būtų užtikrintas teisinis tikrumas. Turėtų būti įmanoma buvimą, grindžiamą kelionių vizomis, derinti su visu ankstesniu ir būsimo buvimu, grindžiamu trumpalaikėmis vizomis, ilgalaikėmis vizomis ar leidimais gyventi;
- (10) turėtų būti įmanoma pratęsti leidžiamą buvimą, atsižvelgiant į konkrečias kelionės ypatybes ir poreikius, su sąlyga, kad kelionių vizos turėtojai tebeatitinka atvykimo ir vizos išdavimo sąlygas ir gali įrodyti, kad pratęsus buvimą jie atitiks reikalavimą tos pačios valstybės narės teritorijoje nebūti ilgiau kaip 90 dienų per bet kurį 180 dienų laikotarpį;
- (11) kelionių vizos sistema turėtų būti įtraukta į reikiamas Šengeno *acquis* teisinės priemonės. Todėl reikėtų iš dalies pakeisti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 562/2006³² ir Reglamentą (EB) Nr. 767/2008. Reglamento (EB) Nr. 562/2006 5 straipsnyje nustatytos atvykimo sąlygos turėtų būti taikomos kaip vizos

²⁹ xxx Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. xxx/201x dėl Sąjungos vizų kodekso (Vizų kodeksas) (nauja redakcija) (OL L x, xxx, p. x).

³⁰ 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 767/2008 dėl Vizų informacinės sistemos (VIS) ir apsiikeitimo duomenimis apie trumpalaikes visas tarp valstybių narių (VIS reglamentas) (OL L 218, 2008 8 13, p. 60).

³¹ 2001 m. kovo 15 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 539/2001, nustatantis trečiųjų šalių, kurių piliečiai, kirsdami išorines sienas, privalo turėti visas, ir trečiųjų šalių, kurių piliečiams toks reikalavimas netaikomas, sąrašus (OL L 81, 2001 3 21, p. 1).

³² 2006 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 562/2006, nustatantis taisyklių, reglamentuojančių asmenų judėjimą per sienas, Bendrijos kodeksą (Šengeno sienų kodeksas) (OL L 105, 2006 4 13, p. 1).

išdavimo sąlygos. Prašymai išduoti kelionių vizą ir sprendimai dėl jos turėtų būti registruojami Vizų informacinėje sistemoje;

- (12) sukūrus kelionių vizą, Konvencijos dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo 20 straipsnio 2 dalį reikėtų iš dalies pakeisti, nes ji nesuderinama su Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 77 straipsnio 2 dalies a ir c punktais dėl to, kad bendra vizų politika negali būti grindžiama valstybių narių sudarytų dvišalių bevizio režimo susitarimų buvimu ar nebuvimu. Leidžiamo trečiųjų šalių piliečių buvimo trukmė neturėtų priklausyti nuo praeityje sudarytų tokių dvišalių susitarimų skaičiaus ir turinio;
- (13) reikėtų nustatyti penkerių metų pereinamąjį laikotarpį, per kurį palaipsniui panaikinamas dvišalių bevizio režimo susitarimų poveikis, susijęs su bendra trečiųjų šalių piliečių buvimo Šengeno erdvėje trukme;
- (14) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas, įgyvendinimo įgaliojimai turėtų būti perduoti Komisijai, kad ji nustatytų su valstybių narių praktika ir procedūromis susijusias veiklos instrukcijas, taikytinas tvarkant prašymus išduoti kelionių vizas. Šiais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 182/2011³³. Priimant tokius įgyvendinimo aktus turėtų būti taikoma nagrinėjimo procedūra;
- (15) šiame reglamente paisoma pagrindinių teisių ir laikomasi Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje pripažintų principų. Visų pirma šiuo reglamentu siekiama užtikrinti visapusišką pagarbą Chartijos 7 straipsnyje nurodytai teisei į privatą ir šeimos gyvenimą, 8 straipsnyje nurodytą asmens duomenų apsaugą ir 24 straipsnyje nurodytas vaiko teises;
- (16) dėl su šiuo reglamentu susijusio asmens duomenų tvarkymo valstybėms narėms taikoma Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 95/46/EB³⁴;
- (17) kadangi ši reglamento tikslą, t. y. sukurti visose valstybėse narėse galiojančią naujos rūšies vizą ir nustatyti vienodas išdavimo sąlygas ir procedūras, galima pasiekti tik Sąjungos lygmeniu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;
- (18) pagal prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridėto Protokolo (Nr. 22) dėl Danijos pozicijos 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja priimant šį reglamentą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas. Atsižvelgiant į tai, kad šis reglamentas grindžiamas Šengeno *acquis*, Danija pagal to protokolo 4 straipsnį per šešis mėnesius nuo Tarybos sprendimo dėl šio reglamento priėmimo nusprendžia, ar jį įgyvendins savo nacionalinėje teisėje;
- (19) šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kurias įgyvendinant Jungtinė Karalystė nedalyvauja pagal Tarybos sprendimą 2000/365/EB³⁵, todėl Jungtinė Karalystė nedalyvauja jį priimant ir jis nėra jai privalomas ar taikomas;

³³ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

³⁴ 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 281, 1995 11 23, p. 31).

- (20) šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kurias įgyvendinant Airija nedalyvauja pagal Tarybos sprendimą 2002/192/EB³⁶, todėl Airija nedalyvauja priimant šį sprendimą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas;
- (21) Islandijos ir Norvegijos atžvilgiu šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos Tarybos ir Islandijos Respublikos bei Norvegijos Karalystės susitarime dėl pastarųjų asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*³⁷, kurios patenka į Tarybos sprendimo 1999/437/EB³⁸ 1 straipsnio B punkte nurodytą sritį;
- (22) Šveicarijos atžvilgiu šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos sudarytame susitarime dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*³⁹, kurios patenka į Tarybos sprendimo 1999/437/EB 1 straipsnio B punkte nurodytą sritį, minėtą sprendimą taikant kartu su Tarybos sprendimo 2008/146/EB⁴⁰ 3 straipsniu;
- (23) Lichtenšteino atžvilgiu šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos, Europos bendrijos, Šveicarijos Konfederacijos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės pasirašytame protokole dėl Lichtenšteino Kunigaikštystės prisijungimo prie Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*⁴¹, kurios patenka į Tarybos sprendimo 1999/437/EB 1 straipsnio B punkte nurodytą sritį, minėtą sprendimą taikant kartu su Tarybos sprendimo 2011/350/ES⁴² dėl to protokolo sudarymo 3 straipsniu;
- (24) Kipro atžvilgiu šis reglamentas yra aktas, grindžiamas Šengeno *acquis* arba kitaip su juo susijęs, kaip apibrėžta 2003 m. Stojimo akto 3 straipsnio 2 dalyje;
- (25) Bulgarijos ir Rumunijos atžvilgiu šis reglamentas yra aktas, grindžiamas Šengeno *acquis* arba kitaip su juo susijęs, kaip apibrėžta 2005 m. Stojimo akto 4 straipsnio 2 dalyje;
- (26) Kroatijos atžvilgiu šis reglamentas yra aktas, grindžiamas Šengeno *acquis* arba kitaip su juo susijęs, kaip apibrėžta 2011 m. Stojimo akto 4 straipsnio 2 dalyje,

³⁵ 2000 m. gegužės 29 d. Tarybos sprendimas 2000/365/EB dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prašymo dalyvauti įgyvendinant kai kurias Šengeno *acquis* nuostatas (OL L 131, 2000 6 1, p. 43).

³⁶ 2002 m. vasario 28 d. Tarybos sprendimas 2002/192/EB dėl Airijos prašymo dalyvauti įgyvendinant kai kurias Šengeno *acquis* nuostatas (OL L 64, 2002 3 7, p. 20).

³⁷ OL L 176, 1999 7 10, p. 36.

³⁸ 1999 m. gegužės 17 d. Tarybos sprendimas 1999/437/EB dėl tam tikrų priemonių taikant Europos Sąjungos Tarybos, Islandijos Respublikos ir Norvegijos Karalystės sudarytą susitarimą dėl šių dviejų valstybių asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* (OL L 176, 1999 7 10, p. 31).

³⁹ OL L 53, 2008 2 27, p. 52.

⁴⁰ 2008 m. sausio 28 d. Tarybos sprendimas 2008/146/EB dėl Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* sudarymo Europos bendrijos vardu (OL L 53, 2008 2 27, p. 1).

⁴¹ OL L 160, 2011 6 18, p. 21.

⁴² 2011 m. kovo 7 d. Tarybos sprendimas 2011/350/ES dėl Europos Sąjungos, Europos bendrijos, Šveicarijos Konfederacijos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės protokolo dėl Lichtenšteino Kunigaikštystės prisijungimo prie Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* sudarymo Europos Sąjungos vardu, kiek tai susiję su patikrinimų prie vidaus sienų panaikinimu ir asmenų judėjimu (OL L 160, 2011 6 18, p. 19).

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I skyrius. Bendrosios nuostatos

1 straipsnis

Dalykas ir taikymo sritis

1. Šiuo reglamentu nustatomos kelionių vizų išdavimo sąlygos ir procedūros.
2. Jis taikomas trečiųjų šalių piliečiams, kurie nėra Sąjungos piliečiai pagal Sutarties 20 straipsnio 1 dalį, nedarant įtakos:
 - a) laisvo judėjimo teisei, kurią turi trečiųjų šalių piliečiai, esantys Sąjungos piliečių šeimos nariais;
 - b) lygiavertėms teisėms, kurias turi trečiųjų šalių piliečiai ir jų šeimos nariai, kurie pagal Sąjungos bei jos valstybių narių ir šių trečiųjų šalių susitarimus turi laisvo judėjimo teises, lygiavertes Sąjungos piliečių ir jų šeimos narių teisėms.
3. Šiuo reglamentu nedaroma poveikio Sąjungos ar nacionalinės teisės nuostatoms, taikomoms trečiųjų šalių piliečiams dėl:
 - a) priėmimo būti ilgiau kaip tris mėnesius vienos valstybės narės teritorijoje ir tolesnio judėjimo į kitų valstybių narių teritoriją;
 - b) galimybių patekti į darbo rinką ir ekonominės veiklos vykdymo.

2 straipsnis

Reglamento (EB) Nr. 767/2008 ir Reglamento (ES) Nr. xxx/201x [Vizų kodekso (naujos redakcijos)] taikymas

1. Reglamentas (EB) Nr. 767/2008 taikomas kelionių vizoms.
2. Reglamentas (ES) Nr. xxx/201x [Vizų kodeksas (nauja redakcija)] taikomas kelionių vizoms, kaip nurodyta 4–10 straipsniuose.

3 straipsnis

Apibrėžtys

Šiame reglamente

- (1) taikomos Reglamento (ES) Nr. xxx/201x [Vizų kodekso (nauja redakcija)] 2 straipsnio 1 ir 11–16 dalyse pateiktos apibrėžtys;
- (2) kelionių viza – valstybės narės išduotas leidimas būti dviejų ar daugiau valstybių narių teritorijoje numatytą laiką – ilgiau kaip 90 dienų per bet kurį 180 dienų laikotarpį – su sąlyga, kad prašymą pateikiantis asmuo neketina būti tos pačios valstybės narės teritorijoje ilgiau kaip 90 dienų per bet kurį 180 dienų laikotarpį.

II skyrius. Kelionių vizų išdavimo sąlygos ir procedūros

4 straipsnis

Su prašymais susijusiose procedūrose dalyvaujančios valdžios institucijos

1. Taikomos Reglamento (ES) Nr. xxx/201x [Vizų kodekso (naujos redakcijos)] 4 straipsnio 1, 3, 4 ir 5 dalys, 6 straipsnio 1 dalis ir 7 straipsnio 2 ir 3 dalys.
2. Prašymai išduoti vizą nenagrinėjami ir sprendimai dėl jų nepriimami prie valstybių narių išorės sienų.
3. Valstybė narė, kompetentinga išnagrinėti prašymą išduoti vizą ir priimti dėl jo sprendimą, yra valstybė narė, kurios išorės sieną ketina kirsti prašymą pateikiantis asmuo, kad atvyktų į valstybių narių teritoriją.
4. Reglamento (EB) Nr. 539/2001 II priede išvardytų trečiųjų šalių piliečiai, teisėtai esantys valstybės narės teritorijoje, prašymą išduoti vizą gali pateikti tos valstybės narės teritorijoje su sąlyga, kad kompetentingos valstybės narės konsulas turi bent 20 kalendorinių dienų sprendimui dėl prašymo priimti.
5. Trečiųjų šalių piliečiai, nepaisant jų pilietybės, turintys valstybės narės išduotą galiojantį leidimą gyventi ar galiojančią ilgalaikę vizą, prašymą išduoti vizą gali pateikti tos valstybės narės teritorijoje likus ne mažiau kaip 20 kalendorinių dienų iki leidimo gyventi ar ilgalaikės vizos galiojimo pabaigos.
6. 4 ir 5 dalyse nurodytais atvejais valstybės narės institucija, kompetentinga nagrinėti prašymą išduoti kelionių vizą ir priimti dėl jo sprendimą, yra valstybė narė, į kurią naudodamasis kelionių viza prašymą pateikiantis asmuo ketina atvykti pirmiausia.

5 straipsnis

Prašymas

1. Taikomos Reglamento (ES) Nr. xxx/201x [Vizų kodekso (naujos redakcijos)] 8 straipsnio 1, 2, 5, 6 ir 7 dalys, 9 straipsnis, 10 straipsnio 1 ir 3–7 dalys, 11 straipsnio b ir c punktai, 12 straipsnis, 13 straipsnio 1 dalies a–d punktai ir 5, 6 ir 7 dalys, 14 ir 15 straipsniai.
2. Prašymo išduoti kelionių vizą forma nustatyta I priede.
3. Be Reglamento (ES) Nr. xxx/201x [Vizų kodekso (naujos redakcijos)] 11 straipsnio b ir c punktuose nustatytų kriterijų, prašymą pateikiantys asmenys pateikia kelionės dokumentą, kurį pripažįsta valstybė narė, kompetentinga nagrinėti prašymą ir priimti dėl jo sprendimą, ir bent dar viena valstybė narė, kurioje ketinama lankytis.
4. Be Reglamento (ES) Nr. xxx/201x [Vizų kodekso (naujos redakcijos)] 12 straipsnio 7 dalyje išvardytų asmenų kategorijų, reikalavimas duoti pirštų atspaudus netaikomas Tarybos reglamento (EB) Nr. 539/2001 II priede išvardytų trečiųjų šalių piliečiams. Tokiais atvejais VIS įrašoma „netaikoma“ pagal Reglamento (EB) Nr. 767/2008 8 straipsnio 5 dalį.
5. Be Reglamento (ES) Nr. xxx/201x [Vizų kodekso (naujos redakcijos)] 13 straipsnio 1 dalyje išvardytų patvirtinamųjų dokumentų, prašymą pateikiantys asmenys pateikia:
 - a) reikiamus įrodymus, kad jie ketina būti dviejų ar daugiau valstybių narių teritorijoje ilgiau kaip 90 dienų per bet kurį 180 dienų laikotarpį, nė vienos iš

šių valstybių narių teritorijoje nelikdami ilgiau kaip 90 dienų per bet kurį 180 dienų laikotarpį;

- b) įrodymą, kad turi sveikatos draudimą, apimančią visą riziką, kuri paprastai numatoma apdraudžiant valstybių narių, kuriose ketinama lankytis, piliečius.
- 6. Pakankamos pragyvenimo lėšos ir stabili ekonominė padėtis įrodoma atlyginimo lapeliais arba banko išrašais, apimančiais 12 mėnesių iki prašymo pateikimo dienos, ir (arba) patvirtinamaisiais dokumentais, kuriais įrodoma, kad per savo buvimą reikiamus finansinius išteklius jie turės ar įgis teisėtai.
- 7. Jei pateikiant prašymą išduoti kelionių vizą dėl vizito tikslo reikia vienos ar daugiau valstybių narių darbo leidimo, pakanka įrodyti valstybės narės, kompetentingos nagrinėti prašymą išduoti kelionių vizą ir priimti dėl jo sprendimą, darbo leidimo turėjimą. Kelionių vizos turėtojams leidžiama toje valstybėje narėje, kurioje jie teisėtai yra, pateikti prašymą išduoti darbo leidimą, kurio reikia valstybėje narėje, kurioje ketinama lankytis po to.
- 8. Konsulatai gal netaikyti reikalavimo pateikti vieną ar kelis patvirtinamuosius dokumentus, jei prašymą pateikiantys asmenys dirba ar pakviesti dirbti patikimoje, konsulatui žinomoje bendrovėje, organizacijoje ar institucijoje, ypač vadovams arba mokslininkams, studentams, artistams, kultūros srities specialistams, sportininkams ar darbuotojams, turintiems profesinių žinių, patirties ir techninių žinių, ir jei konsulatui pateikiamas tinkamas to įrodymas. Reikalavimo taip pat galima netaikyti tų prašymą pateikiančių asmenų artimiesiems šeimos nariams, įskaitant sutuoktinį, jaunesnius nei 18 metų vaikus ir jaunesnio nei 18 metų vaiko tėvus, jei jie ketina keliauti kartu.

6 straipsnis

Prašymo nagrinėjimas ir sprendimas dėl jo

- 1. Taikomi Reglamento (ES) Nr. xxx/201x [Vizų kodekso (naujos redakcijos)] 16 ir 17 straipsniai, 18 straipsnio 1, 4, 5, 9, 10 ir 11 dalys, 19 straipsnis ir 20 straipsnio 4 dalies paskutinis sakinys.
- 2. Be Reglamento (ES) Nr. xxx/201x [Vizų kodekso (naujos redakcijos)] 17 straipsnio 1 dalyje nustatyto patikrinimo, kuriuo įvertinamas prašymo priimtumas, kompetentingas konsulas patikrina, ar kelionės dokumentas atitinka 5 straipsnio 3 dalyje nustatytą reikalavimą.
- 3. Prašymo išduoti kelionių vizą nagrinėjimas visų pirma apima įvertinimą, ar prašymą pateikiantys asmenys turi pakankamai pragyvenimo lėšų visai numatyto buvimo trukmei, įskaitant apgyvendinimą, nebent jį suteikia kviečianti ar priimanti bendrovė, organizacija ar institucija.
- 4. Prašymas išduoti kelionių vizą nagrinėjamas ir sprendimas dėl to prašymo priimamas neatsižvelgiant į buvimą, leistą anksčiau išduotomis trumpalaikėmis vizomis arba netaikant trumpalaikių vizų reikalavimo, ilgalaikėmis vizomis ar leidimais gyventi.
- 5. Sprendimas dėl prašymų priimamas per 20 kalendorinių dienų nuo priimtino prašymo pateikimo datos. Išimtiniais atvejais šis laikotarpis gali būti pratęstas iki ne daugiau kaip 40 kalendorinių dienų.

7 straipsnis

Kelionių vizos išdavimas

1. Taikoma Reglamento (ES) Nr. xxx/201x [Vizų kodekso (naujos redakcijos)] 21 straipsnio 6 dalis, 24 straipsnio 1, 3 ir 4 dalys, 25 straipsnis, 26 straipsnio 1 ir 5 dalys, 27 ir 28 straipsniai, 29 straipsnio 1 dalies a punkto i–iii, v ir vi papunkčiai ir b punktas ir 29 straipsnio 3 ir 4 dalys.
2. Kelionių viza leidžiama daug kartų atvykti į visų valstybių narių teritoriją, nepažeidžiant 5 dalies.
3. Dėl leidžiamo buvimo trukmės nusprendžiama išsamiai išnagrinėjus prašymą. Leidžiamo buvimo trukmė neviršija vienerių metų, bet gali būti pratęsta daugiausia dar vieneriems metams, laikantis 8 straipsnio.
4. Kelionių vizos galiojimo laikotarpis atitinka leidžiamo buvimo trukmę.
5. Jei prašymą pateikiantys asmenys turi kelionės dokumentą, kurį pripažįsta viena ar daugiau, bet ne visos valstybės narės, kelionių viza galioja kelionės dokumentą pripažįstančių valstybių narių teritorijoje su sąlyga, kad susijusių valstybių narių teritorijoje numatyta būti ilgiau kaip 90 dienų per bet kurį 180 dienų laikotarpį.
6. Kelionių viza išduodama naudojant vienodą vizų formą, kaip nustatyta Tarybos reglamente (EB) Nr. 1683/95⁴³, ir joje raide „T“ nurodoma vizos rūšis.
7. Be Reglamento (ES) Nr. xxx/201x [Vizų kodekso (naujos redakcijos)] 29 straipsnio 1 dalyje išvardytų atsisakymo išduoti vizą priežasčių, vizą atsisakoma išduoti, jei prašymą pateikiantys asmenys nepateikia:
 - a) reikiamų įrodymų, kad jie ketina būti dviejų ar daugiau valstybių narių teritorijoje ilgiau kaip 90 dienų per bet kurį 180 dienų laikotarpį, nė vienos iš šių valstybių narių teritorijoje nelikdami ilgiau kaip 90 dienų per bet kurį 180 dienų laikotarpį;
 - b) įrodymo, kad turi sveikatos draudimą, apimančią visą riziką, kuri paprastai numatoma apdraudžiant valstybių narių, kuriose ketinama lankytis, piliečius.
8. Apie sprendimą dėl atsisakymo išduoti vizą, nurodant jo priežastis, prašymą pateikiančiam asmeniui pranešama naudojant II priede nustatytą standartinę formą.

8 straipsnis

Išduotos vizos keitimas

1. Taikomos Reglamento (ES) Nr. xxx/201x [Vizų kodekso (naujos redakcijos)] 30 straipsnio 1, 3, 6 ir 7 dalys ir 31 straipsnio 1–5, 7 ir 8 dalys.
2. Be Reglamento (ES) Nr. xxx/201x [Vizų kodekso (naujos redakcijos)] 30 straipsnio 1 dalyje nurodytos pratęsimo galimybės dėl konkrečių priežasčių, kelionių vizos turėtojai prašymą patęsti vizos galiojimą gali pateikti valstybių narių teritorijoje likus ne daugiau kaip 90 dienų ir ne mažiau kaip 15 dienų iki jų kelionių vizos galiojimo pabaigos.
3. Valstybės narės, kurioje ketinama lankytis po to, konsulas yra kompetentingas nagrinėti prašymą pratęsti vizos galiojimą ir priimti dėl jo sprendimą.

⁴³ 1995 m. gegužės 29 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1683/95, nustatantis vienodą vizų formą (OL L 164, 1995 7 14, p. 1).

4. Prašymą pratęsti vizos galiojimą pateikiantys asmenys pateikia užpildytą prašymo formą, kaip nustatyta I priede.
5. Už kiekvieną prašymą pratęsti vizos galiojimą imamas 30 EUR mokestis.
6. Jei taikytina, darbo leidimo galiojimo pratęsimui taikoma 5 straipsnio 7 dalis.
7. Sprendimai priimami per 15 kalendorinių dienų nuo prašymo pratęsti vizos galiojimą pateikimo datos.
8. Pateikdami prašymą pratęsti vizos galiojimą, prašymą pateikiantys asmenys įrodo, kad tebeatitinka atvykimo ir vizos išdavimo sąlygas ir tebesilaiko reikalavimo vienoje valstybėje narėje nebūti ilgiau kaip 90 dienų per bet kurį 180 dienų laikotarpį.
9. Nagrinėdama prašymą pratęsti vizos galiojimą kompetentinga institucija gali pagrįstais atvejais pakviesti prašymą pateikiančius asmenis pokalbio ir paprašyti pateikti papildomų dokumentų.
10. Vazos galiojimas pratęsiamas ne ilgiau kaip vieneriems metams, ir bendra leidžiamo buvimo trukmė, t. y. iš pradžių leisto buvimo ir jo pratęsimo bendra trukmė, neviršija dvejų metų.
11. Sprendimas atsisakyti pratęsti vizos galiojimą ir jo priežastys pranešamos prašymą pateikiančiam asmeniui naudojant II priede nustatytą standartinę formą.
12. Prašymą pateikiantys asmenys, kuriems buvo atsisakyta pratęsti vizos galiojimą, turi teisę pateikti apeliacinį skundą. Apeliaciniai skundai pateikiami prieš valstybę narę, kuri priėmė galutinį sprendimą dėl prašymo pratęsti vizos galiojimą, pagal tos valstybės narės nacionalinę teisę. Valstybės narės prašymą pateikiantiems asmenims suteikia išsamią informaciją apie apeliacinių skundų teikimo procedūrą, kaip nurodyta II priede.
13. Sprendimas dėl kelionių vizos panaikinimo ar atšaukimo ir jo priežastys pranešamos prašymą pateikiančiam asmeniui naudojant II priede nustatytą standartinę formą.

III skyrius. Administracinis valdymas ir organizavimas

9 straipsnis

Administracinis valdymas ir organizavimas

1. Taikomi Reglamento (ES) Nr. xxx/201x [Vizų kodekso (naujos redakcijos)] 35–43 straipsniai, 45 straipsnis, 52 straipsnio 1 dalies a, c–f ir h punktai ir 52 straipsnio 2 dalis.
2. Valstybės narės renka metinius statistinius duomenis apie kelionių vizas pagal III priedą. Šie statistiniai duomenys Komisijai pateikiami iki kiekvienų metų kovo 1 d. už praėjusius kalendorinius metus.
3. Plačiai visuomenei teiktina informacija apie prašymų nagrinėjimo terminus, nurodyta Reglamento (ES) Nr. xxx/201x [Vizų kodekso (naujos redakcijos)] 45 straipsnio 1 dalies e punkte, taip pat apima šio reglamento 6 straipsnio 5 dalyje nustatytus kelionių vizoms taikomus terminus.
4. Vykdamas bendradarbiavimą Šengeno klausimais vietos lygiu, kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. xxx/201x [Vizų kodekso (naujos redakcijos)] 46 straipsnyje, kas tris mėnesius keičiamasi statistiniais duomenimis apie prašymus išduoti kelionių vizą,

išduotas kelionių vizas ir atmetus prašymus, taip pat informacija apie prašymą pateikiančių asmenų kategorijas.

IV skyrius. Baigiamosios nuostatos

10 straipsnis

Šio reglamento praktinio taikymo instrukcijos

Komisija įgyvendinimo aktais priima šio reglamento nuostatų praktinio taikymo veiklos instrukcijas. Tokie įgyvendinimo aktai priimami pagal 11 straipsnio 2 dalyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą.

11 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda Reglamento (ES) Nr. xxx/201x [Vizų kodekso (naujos redakcijos)] 51 straipsnio 1 dalimi įsteigtas komitetas (toliau – Vizų komitetas).
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

12 straipsnis

Konvencijos dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo pakeitimas

Konvencijos dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo 20 straipsnio 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Šio straipsnio 1 dalimi nedaroma įtakos nė vienos Susitariančiosios Šalies teisei dėl išimtinių aplinkybių pratęsti užsieniečio buvimą savo teritorijoje ilgesniam kaip 90 dienų laikotarpiui.“

13 straipsnis

Reglamento (EB) Nr. 562/2006 pakeitimai

Reglamentas (EB) Nr. 562/2006 iš dalies keičiamas taip:

1) 5 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalies b punktas pakeičiamas taip:

„b) jie turi galiojančią vizą, jei to reikalaujama pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 539/2001*, arba turi galiojančią kelionių vizą, kaip apibrėžta xxx Reglamento (ES) Nr. xxx/201x** 3 straipsnio 2 dalyje, galiojančią leidimą gyventi arba galiojančią ilgalaikę vizą;

* 2001 m. kovo 15 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 539/2001, nustatantis trečiųjų šalių, kurių piliečiai, kirsdami išorines sienas, privalo turėti vizas, ir trečiųjų šalių, kurių piliečiams toks reikalavimas netaikomas, sąrašus (OL L 81, 2001 3 21, p. 1).

** 201x xx xx Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. xxx/201x, kuriuo sukurama kelionių visa ir iš dalies keičiama Konvencija dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo ir reglamentai (EB) Nr. 562/2006 ir (EB) Nr. 767/2008 (OL L xxx).“

b) 1a dalis pakeičiama taip:

„1a. Siekiant įgyvendinti 1 dalį, atvykimo data laikoma pirma buvimo valstybių narių teritorijoje diena, o išvykimo data laikoma paskutinė buvimo valstybių narių teritorijoje diena. Skaičiuojant buvimo valstybių narių teritorijoje trukmę, neįskaičiuojami pagal kelionių vizą, leidimą gyventi arba ilgalaikę vizą leidžiamo buvimo laikotarpiai.“

c) įterpiama tokia 3a dalis:

„3a. 1–3 dalys *mutatis mutandis* taikomos atvykimui, susijusiam su buvimu, grindžiamu galiojančia kelionių vizą.“

2) 7 straipsnio 3 dalis iš dalies keičiama taip:

a) aa punktas pakeičiamas taip:

„aa) jeigu trečiosios šalies pilietis turi 5 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytą vizą arba kelionių vizą, atliekant nuodugną atvykstančio asmens patikrinimą taip pat patikrinama vizos / kelionių vizos turėtojo tapatybė ir vizos / kelionių vizos autentiškumas, atliekant informacijos paiešką Vizų informacinėje sistemoje (VIS), kaip nurodyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 767/2008*** 18 straipsnyje;

*** 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 767/2008 dėl Vizų informacinės sistemos (VIS) ir apsikeitimo duomenimis apie trumpalaikes vizas tarp valstybių narių (VIS reglamentas) (OL L 218, 2008 8 13, p. 60). “

b) ab punkto priešpaskutinis sakinyss pakeičiamas taip:

„Tačiau visais atvejais, kai kyla abejonių dėl vizos ar kelionių vizos turėtojo tapatybės ir (arba) vizos ar kelionių vizos autentiškumo, atliekama sisteminga informacijos paieška VIS naudojant vizos įklijos numerį ir patikrinant pirštų atspaudus.“

c) c punkto i papunktis pakeičiamas taip:

„i) patikrinimas, ar asmuo turi galiojančią vizą, jei jos reikalaujama pagal Reglamentą (EB) Nr. 539/2001, arba galiojančią kelionių vizą, išskyrus atvejus, kai jis turi galiojančią leidimą gyventi ar galiojančią ilgalaikę vizą; toks patikrinimas gali apimti informacijos paiešką VIS pagal Reglamento (EB) Nr. 767/2008 18 straipsnį;“

14 straipsnis

Reglamento (EB) Nr. 767/2008 pakeitimas

Reglamentas (EB) Nr. 767/2008 iš dalies keičiamas taip:

1) 1 straipsnis pakeičiamas taip:

„Šiuo reglamentu apibrėžiamas Vizų informacinės sistemos (VIS), sukurtos Sprendimo 2004/512/EB 1 straipsniu, tikslas, funkcijos ir su ja susiję įsipareigojimai. Jame nustatomos sąlygos ir procedūros valstybių narių keitimosi duomenimis apie prašymus išduoti trumpalaikes vizas ir kelionių vizas, kaip apibrėžta xxx Reglamento (ES) Nr. xxx/201x* 3 straipsnio 2 dalyje, ir dėl jų priimtus sprendimus, įskaitant sprendimus panaikinti, atšaukti vizą arba pratęsti jos galiojimą, siekiant palengvinti tokių prašymų nagrinėjimą ir susijusių sprendimų priėmimą.

* 201x xx xx Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. xxx/201x, kuriuo sukurama kelionių visa ir iš dalies keičiama Konvencija dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo ir reglamentai (EB) Nr. 562/2006 ir (EB) Nr. 767/2008 (OL L xxx).“

2) 4 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 punktas papildomas šiuo papunkčiu:

„e) „kelionių viza“, kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. xxx/201x 3 straipsnio 2 dalyje;“

b) 4 ir 5 punktai pakeičiami taip:

„4. prašymo forma – vienoda prašymo išduoti vizą forma, pateikta Reglamento (ES) Nr. xxx/201x [Vizų kodekso (naujos redakcijos)] I priede arba Reglamento (ES) Nr. xxx/201x I priede;

5. prašytojas – asmuo, kuriam taikomas reikalavimas turėti vizą pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 539/2001*** ir kuris teikia prašymą išduoti vizą, arba bet kuris asmuo, kuris teikia prašymą išduoti kelionių vizą pagal Reglamentą (ES) Nr. xxx/201x;

*** 2001 m. kovo 15 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 539/2001, nustatantis trečiųjų šalių, kurių piliečiai, kirsdami išorines sienas, privalo turėti vizas, ir trečiųjų šalių, kurių piliečiams toks reikalavimas netaikomas, sąrašus (OL L 81, 2001 3 21, p. 1). “

3) 14 straipsnio 2 dalis papildoma šiuo e punktu:

„e) pateiktas prašymas pratęsti vizos galiojimą ir tolesnė kelionių vizos turėtojo atitikti sąlygoms.“

15 straipsnis

Stebėseną ir vertinimą

Komisija įvertina šio reglamento taikymą praėjus ne daugiau kaip [trejiems metams po šio reglamento taikymo dienos].

16 straipsnis

Įsigaliojimas

1. Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.
2. Jis taikomas praėjus [6 mėnesiams po šio reglamento įsigaliojimo dienos].
3. 12 straipsnis taikomas praėjus [5 metams po šio reglamento įsigaliojimo dienos].
4. Šis reglamentas pagal Sutartis privalomas visas ir tiesiogiai taikomas valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas